

Aandachtspunten bij een uitbraak van scabiës in zorginstellingen

Een zorginstelling is een gunstige omgeving voor de verspreiding van scabiës omdat er veel lichamelijk contact mogelijk is tussen cliënten onderling en tussen cliënten en hun verzorgers. Dit aandachtspuntenkaartje beschrijft in het kort de verschillende stappen en maatregelen die wij adviseren bij een uitbraak van vastgestelde scabiës in een zorginstelling.

A. Wat moet u doen:

Stap 1

Vorm uw hygiënecommissie.

Met hierin minimaal:

Verantwoordelijke instellingsarts/ huisarts: Voor diagnostiek en behandeling bewoners.

Zorgmanager: Eindverantwoordelijk voor het gevoerde beleid.

Teamleider afdeling scabiës patiënt(en): Voor uitvoering van het vastgestelde beleid.

Hoofd schoonmaak/ facilitaire dienst: Voor uitvoering was- en schoonmaak werkzaamheden

Communicatieadviseur: Voor de communicatie intern en extern.

Bedrijfsarts: Voor diagnostiek en behandeling personeel, advies over werkhervatting.

De GGD kan optioneel uitgenodigd worden voor advies over de bestrijding en voorlichting.

Stap 2

Zorg voor goede registratie.

Door een zorgvuldige registratie blijft duidelijk hoe de uitbraak bestreden wordt en kan er aan het eind zorgvuldig geëvalueerd worden.

- Registreer alle contacten met en zonder klachten.
- Houd een logboek bij.
- Beschrijf het beleid dat wordt ingezet.
- Registreer de praktische uitvoering hiervan (zoals bv. medicijnuitgifte).
- Documenteer relevante gesprekken.
- Leg contactgegevens van betrokkenen vast.

Stap 3

Diagnose

Belangrijk bij de bestrijding is om te weten of de scabiës is vastgesteld en of er sprake is van gewone scabiës of scabiës crustosa. Scabiës crustosa is veel besmettelijker dan gewone scabiës en daarvoor zijn uitgebreide hygiëne- en bestrijdingsmaatregelen nodig.

Stap 4

Meld de verheffing bij de GGD

De GGD is adviseur over; de te nemen maatregelen, vaststellen van de behandelgroep, soort behandeling en het behandelingschema inclusief nazorg. Op verzoek geeft de GGD voorlichting aan medewerkers en bewoners. De GGD beschikt ook over speciale behandelinstructies voor scabiës.

B. Welke maatregelen neemt u bij een verheffing van scabiës in een (zorg)instelling:

Informatievoorziening

Informeer bewoners, personeel en hun familieleden en relevante ketenpartners over de verheffing en de te nemen maatregelen.

Hygiënemaatregelen.

- (verdachte) scabiëspatiënten worden tot aan de behandeling beschermd verpleegd met wegwerphandschoenen en een schort.
- Een medewerker met scabiës mag niet werken tot aan de behandeling.
- Voor iedereen geldt goede handhygiëne.

NB. bij scabiës crustosa gelden strengere hygiënemaatregelen

Inventariseer de te behandelen groep

Voor een effectieve bestrijding moeten alle mensen met wie de scabiëspatiënt in de zes weken voor het ontstaan van de klachten

langerdurend direct lichamelijk contact heeft gehad, zoals partner, gezinsgenoten en degenen die verzorgende handelingen hebben uitgevoerd, tegelijk worden behandeld. Deze mensen hoeven geen klachten te hebben.

Plan de behandelactie.

Hoewel het gevoel van urgentie meestal hoog is, is een zorgvuldige aanpak beter dan een snelle actie. Plan 1 moment waarop alle betrokkenen tegelijk behandeld worden. De behandeling bestaat uit medicatie in combinatie met was- en luchtvoorschriften.

Monitoring

Tot 12 weken na de behandeling (2 keer de incubatietijd van scabiës) blijft monitoring van scabiësklachten van kracht.

Behandelopties scabiës

Middel	Dosering		
	leeftijd	behandeling	
STROMEKTOL 3 mg tabletten Ivermectine	Vanaf 15 kg	per kg lichaamsgewicht een dosis van 200 microgram	De behandeling bestaat uit één enkele dosis
Loxazol 50 mg/g crème permetrine	> 2 maanden	één keer hele lichaam smeren	30 gram pp
Benzylbenzoaat 25% smeersel	Voor zwangeren, bij borstvoeding en kinderen <2 maanden	1 keer per dag hele lichaam insmeren	De behandeling duurt 3 dagen

Literatuur:

RIVM/ LCI richtlijn 'Scabiës', 2011

RIVM/ LCI Draaiboek 'Scabiës, schurft in (zorg)instellingen', 2011

RIVM/ LCI Bijlage 'Checklist voor een scabiësuitbraak in een zorginstelling', 2011

RIVM/ LCI Bijlage 'Checklist materialen zorginstelling', 2011

RIVM/ LCI Folder Scabiës in uw zorginstelling, informatie en ondersteuning, februari 2013

GGD Drenthe 'Behandelinstructies schurft(scabiës)', 2014